Document finalizat

Cod ECLI ECLI:RO:CABUC:2020:177.001008

Dosar nr. 3083/2/2020

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A IX-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL
SENTINŢA CIVILĂ NR. 1008
Şedinţa publică de la 19 octombrie 2020
Curtea constituită din:
Preşedinte CARMEN ANDREEA NECULA
Grefier CARMEN FLORENŢA MOLDOVEANU

Pe rol se află judecarea acţiunii în contencios administrativ şi fiscal formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII în contradictoriu cu pârâtul BERBECE CRISTINEL, având ca obiect „constatarea calităţii de colaborator al Securităţii".

La apelul nominal făcut în şedinţa publică a răspuns reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, prin consilier juridic .... cu delegaţie la fila 12 dosar, lipsind pârâtul Berbece Cristinel.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de şedinţă, după care:

Curtea procedează la verificarea competenţei generale, materiale şi teritoriale pentru soluţionarea cauzei.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită să se constate că această instanţă este competentă să soluţioneze cauza potrivit dispoziţiilor art. 11 al. 1 din OUG nr. 24/2008.

Curtea constată că este competentă general, material şi teritorial să soluţioneze cauza şi acordă cuvântul reclamantului asupra cererii de probe.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită proba cu înscrisuri, cele depuse la dosar.

Curtea, după deliberare, încuviinţează pentru reclamant proba cu înscrisuri apreciind că este admisibilă şi conduce la soluţionarea cauzei. Având în vedere că nu mai sunt cereri de formulat, probe de administrat, constată cauza în stare de judecată şi acordă cuvântul asupra fondului cauzei.

Reclamanta, prin avocat, solicită admiterea acţiunii, astfel cum a fost formulată urmând să se reţină că sunt îndeplinite condiţiile pentru verificarea pârâtului şi cele prevăzute de art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, în sensul că a avut o colaborare cu Securitatea. Astfel, a informat Securitatea cu privire la comentariile negative cu privire la nivelul de trai din ţara noastră sub regimul comunist, cu privire la ascultarea posturilor de radio străine, cu privire la apartenenţa şi activităţile desfăşurate în cadrul unor culte religioase şi cu privire la intenţii de evaziune fiscală, toate acestea vizând încălcarea dreptului la viaţă privată al persoanelor respective.

Curtea declară dezbaterile închise şi reţine cauza în pronunţare.

CURTEA

Deliberând asupra cauzei civile de faţă, constată următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul acestei instanţe sub nr. 3083/2/2020, la data de 26.06.2020, reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a solicitat ca, prin hotărârea ce se va pronunţa, să se constate existenţa calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Berbece Cristinel.

În motivarea cererii reclamantul a arătat, în esenţă, că verificarea domnului Berbece Cristinel a fost declanşată având în vedere calitatea acestuia de membru al Consiliului Local com. Păuneşti, jud. Vrancea, în baza art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. (1) din O.U.G. nr.

24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea securităţii, aprobată cu modificările şi completările ulterioare, ce stabilesc obligaţia Consiliului Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii (C.N.S.A.S.) de a verifica din oficiu, sub aspectul constatării calităţii de lucrător sau de colaborator al Securităţii, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnităţile sau funcţiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h[1]) din acelaşi act normativ.

Aşa cum rezultă din cuprinsul notei de constatare nr. DI/I/1847/25.11.2019, domnul Berbece Cristinel a întocmit şi semnat olograf cu numele real un angajament (dosar nr. R 417453, f. 1), din 12.02.1988, numele conspirativ preluat fiind "IANCU".

Domnia sa, elev la Liceul agroindustrial Adjud, jud. Vrancea, în clasa a XI-a, a fost recrutat pentru prevenirea, descoperirea şi lichidarea infracţiunilor îndreptate împotriva securităţii statului, pentru combaterea oricăror manifestări care afectează interesele orânduirii socialiste.

Pe parcursul colaborării cu Securitatea (1988-1989), acesta a furnizat informaţii prin care se denunţau activităţi potrivnice regimului totalitar comunist, precum:

> comentarii negative la adresa condiţiilor de trai din ţara noastră sub regimul comunist comparativ cu alte state;
> ascultarea ştirilor transmise de posturile de radio interzise,
> apartenenţa şi activităţile desfăşurate în cadrul unor culte religioase,
> intenţii de evaziune (de a pleca din ţară).

Analizând informaţiile furnizate de către pârât reclamantul apreciază că acestea vizează îngrădirea dreptului la liberă circulaţie (art. 12 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice), a dreptului la viaţă privată (art. 17 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice), a dreptului la liberă exprimare (art.19 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice; art. 28 din Constituţia României din 1965)) şi a dreptului la libertatea conştiinţei şi a religiei (art. 18 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice, art.30 din Constituţia României din 1965).

În drept, reclamantul a invocat: art. (2) lit. b), art. 3 lit. g), art. 5 alin. (1), art. 8 lit. a) şi art. şi art. 11 alin. (1) ale O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, cu modificările şi completările ulterioare, coroborate cu art. 31 alin. (1) şi art. 35 alin. (5) lit. a) din Regulamentul de organizare şi funcţionare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum şi pe dispoziţiile art. 194 din noul Cod de procedură civilă.

La data de 07.08.2020 pârâtul Berbece Cristinel a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea acţiunii ca neîntemeiată.

În apărare, pârâtul a arătat că în primavara anului 1988 a fost asaltat de doua persoane din cadrul politiei cai ferate Adjud si dus intr-un birou in gara CFR Adjud. În acel birou erau mai multe persoane, a căror identitate nu o cunoştea, reclamantul fiind întrebat, in prima faza, despre un conflict pe care l-a aut cu un coleg de şcoala. In urma acestei discuţii cei prezenţi in acea încăpere au început sa îi spună ca este vinovat de altercaţia avuta cu colegul său şi că urma să fie exmatriculat din liceu. Pe finalul discuţiei avute cu acele persoane, i s-a spus ca daca îşi ia angajamentul sa le comunice, atunci când vor găsi de cuviinţa, ce se aude in autobuzul cu care facea naveta sau in discuţiile cu alţi colegi de şcoala. De teama sa nu auda părinţii săi de altercatia avuta, dar mai ales de frica sa nu fie exmatriculat din şcoala, reclamantul a semnat pe o foaie scrisa de una din acele persoane, un înscris despre care i se spusese ca este un angajament.

Reclamantul a arătat că nu a scris nici măcar un rând pe acea foaie şi că nici una din informările indicate în cererea de chemare în judecată nu îi aparţin, nu a avut cunoştinţa niciodată de numele "IANCU".

Curtea a încuviinţat în cauză proba cu înscrisuri, în temeiul prev. art. 258 rap. la art. 255 C.pr.civ.

Analizând actele dosarului, instanţa constată acţiunea ca fiind întemeiată, urmând a o admite astfel cum a fost formulată, pentru următoarele considerente:

Dispozițiile art. 2 lit. b) ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, definesc noțiunea de colaborator al Securității ca fiind *„persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului". Totodată, conform tezei finale a aceluiaşi text de lege „Colaborator al Securității este şi persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum şi cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor".*

Din înscrisurile existente la dosar, reiese că *pârâtul a furnizat informații Securității, iar acestea se referă la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, fiind prin urmare îndeplinită prima condiție impusă de dispozițiile art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008.*

Pârâtul Berbece Cristinel, născut la 09.06.1971, în localitatea Adjud, jud. Vrancea, fiul lui Iordache şi Elena, domiciliat în .... județul Vrancea, a colaborat cu Securitatea, primind numele conspirativ „Iancu", astfel cum rezultă din angajamentul redactat şi semnat personal de pârât la data de 15.09.1988 (f. 23).

Referitor la apărarea pârâtului în sensul că nu a redactat acest angajament, Curtea constată că şi simpla semnare a înscrisului este suficientă pentru a reține că pârâtul şi-a luat acest angajament de a colabora cu Securitatea. Însă la o cercetare aparentă a înscrisului rezultă că semnătura este asemănătoare cu scrisul olograf, astfel că apărările pârâtului vor fi înlăturate.

Totodată, din cuprinsul Notei de Constatare nr. nr. DI/I/1847/25.11.2019 (f. 13-19) şi din înscrisurile anexate (f.25-36 din dosar), se rețin următoarele note informative:

• Nota informativă din data de 07.06.1988 (f. 33 din dosar), scrisă şi semnată olograf de titular cu numele conspirativ „IANCU", prin care pârâtul informa Securitatea în legătură numitul N. şi anume: „Sursa informează că în comuna Păuneşti domiciliază numitul N. de profesie şofer la ...(cuvânt indescifrabil, nota DI) Păuneşti că are un fiu plecat din țară în Australia acum cca. 7-8 ani de profesie era tehnician veterinar. În comună s-a auzit sursa nu poate specifica către cine anume a afirmat că cei din Australia o duc mai bine decât noi prin aceia că fiul său ar fi doctor veterinar la un mare patron ce se ocupă cu creşterea animalelor./.../.", (dosar nr. R 417453, f. 9 - 9v.).

Urmare a informațiilor furnizate de pârât şi a semnalării faptului că persoana urmărită are un fiu plecat în străinătate, ofițerul care a primit informațiile de la pârât a propus trimiterea spre exploatare la Serviciul I, cu scopul evident de a fi urmărit în continuare.

• Notă informativă, dată la 12.07.1988 (f. 31 din dosar), scrisă şi semnată olograf de titular cu numele conspirativ „IANCU" prin care pârâtul informa Securitatea în legătură numitul R.N. şi anume:

"Sursa informează că am lucrat ca zilier la I.A.S. Mărăşeşti la grădina de legume la Ferma 10 unde l-am cunoscut pe numitul R. N. domiciliat în comuna Pufeşti care lucrează ca muncitor zilier la I.A.S. Mărăşeşti, ocazie cu care mi-a confirmat că ascultă cu plăcere emisiunile postului de radio Europa Liberă unde este crainic numitul M. de origine din Pufesti si ar fi fost profesor în tară./.../", (dosar nr. R 417453, f. 7);

• Notă informativă, dată la 06.11.1988 (f. 30 din dosar), scrisă şi semnată olograf de titular cu numele conspirativ „IANCU", prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu profesorul T.:

"Sursa informează că la Liceul agroindustrial Adjud la obiectul filozofie în locul profesorului P.L. i-a ținut locul profesorul de istorie T. care săptămâna trecută la ora de filozofie la elevii cărora au prenumele Ion le spunea Geon în continuare a întrebat elevii; voi ştiți de ce spun în loc de Ion, Geon ? Pentru că la Vocea Americii aude mereu numele de .... /../'. (dosar nr. R 417453, f. 6).

Urmare a informaţiilor furnizate de pârât şi a semnalării faptului că persoana urmărită ascultă posturi de radio străine interzise, ofiţerul care a primit informaţiile de la pârât a propus: „Aspectul relatat de sursă se va folosi ca motivul pentru prelucrarea contrainformativă la liceul Agroindustrial".

• Notă informativă, dată la 11.11.1988 (f. 28 din dosar), scrisă şi semnată olograf de titular cu numele conspirativ „IANCU", prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu eleva M. L.:

„Eleva M. L din clasa a XII-a la Liceul agroindustrial într-o discuţie cu sursa în prezenţa colegilor de clasă, M. D., N. V.,P. N., a afirmat că are un frate pe nume M. N. în prezent fără ocupaţie ce frecventează bisericile si schiturile din raza oraşului Adjud si ca urmare a acestui fapt se va folosi de această situaţie pentru a pleca în pelerinaj la Ierusalim în perioada Pastelui din anul viitor pentru a nu se mai întoarce în ţară. Părinţii acestora în prezent sunt despărţiţi pentru faptul că mama acestora este sectantă <pocăită>, motiv pentru care s-au despărţit. Informez că si această colegă are preocupări religioase, situaţie ce este cunoscută de numita P.N..I...I" (dosar nr. R 417453, f. 5-5v.).

Pe baza informaţiilor furnizate de către pârât organele de securitate au luat următoarele masuri: „Se va întocmi o notă extras pentru Serviciul I iar în legătură cu eleva M.L se vor face verificări dacă mai are preocupări religioase şi natura acestora. În caz că se confirmă va fi prelucrată în cadrul clasei.". Rezoluţie a col. DI, 14.11.1988, IJ Vrancea, şef seviciu 2: "Cpt. .... Să fie audiaţi colegii celei în cauză luându-li-se declaraţii conform precizărilor făcute de conducerea securităţii şi apoi, propuneri de atenţionare."

• Notă informativă, dată la 14.02.1989 (f. 27 din dosar), scrisă şi semnată olograf de titular cu numele conspirativ „IANCU", prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu B.I.: „Sursa informează despre B. V. din discuţiile purtate cu fratele acestuia pe nume B. I. a rezultat că acesta ar lucra în oraşul Mărăşeşti dar fără să precizeze locul de muncă şi că acesta după ce a reuşit să treacă ilegal în Italia a revenit în ţară în scopul de a mai lua o fată şi un băiat dar când a încercat din nou a fost prins la graniţă. Specific că din afirmaţiile fratelui ar fi primit chemare de la un văr al său aflat în Australia dar n-ar fi primit aviz pentru a pleca tocmai datorită acestui lucru dar în cel mai scurt timp va face tot posibilul să plece ilegal din tară..../" (dosar nr. R 417453, f. 4).

• Notă informativă, dată la 14.02.1989 (f. 26 din dosar), scrisă şi semnată olograf de titular cu numele conspirativ „IANCU", prin care pârâtul Informa Securitatea în legătură cu elevul T.M.: „Sursa informează că la una din orele de educaţie fizică cu profesoara D. F. a avut loc o discuţie cu elevul T. M. din clasa a XII-a, Liceul agroindustrial Adjud, acesta spunând că viata din altă tară este mai bună, cum că cei trei fraţi ...... o duc bine în America fugiti ilegal din tară că si fratele lor mai mic ar vrea să plece tot ilegal din tară dar pretinde că este urmărit si ar risca să facă asa ceva. Elevul T. M. cunoaşte aceste lucruri deoarece este vecin şi prieten cu fratele cel mai mic al celor trei fraţi ...... ". (dosar nr. R 417453, f. 3).

Pe baza informaţiilor furnizate de pârât, organele de Securitate au dispus următoarele: „Aspectele relatate de sursă privind pe numitul B. V. din Păuneşti vor fi semnalate la Serv. I la cpt. S.". Rezoluţie, 28.02.1989, col Ţ.A. /.../, IJ Vrancea, şef securitate: "Copie la serviciul I, iar ofiţerul ce răspunde, cu propuneri la mine". Nota lucrătorului: "Numitul T.M. este elev în clasa a XII-a la Liceul agroindustrial Adjud. Se va verifica şi la /.../ şi se va da ca exemplu."; "Se va atenţiona acest elev cât şi profesoara D. care a permis să se poarte aceste discuţii.".

Examinând conţinutul informaţional al acestor delaţiuni, Curtea apreciază că relatările referitoare la: comentariile negative la adresa condiţiilor de trai din ţara noastră sub regimul comunist comparativ cu alte state, ascultarea ştirilor transmise de posturile de radio interzise, apartenenţa şi activităţile desfăşurate în cadrul unor culte religioase, intenţii de evaziune reprezentau o atitudine potrivnică regimului comunist, iar denunţarea acestor activităţi şi apartenenţe îndreptăţeşte reţinerea calităţii de colaborator al Securităţii.

Prin urmare, Curtea constată că aspectele relatate de pârât au evidenţiat în esenţă poziţia ostilă/atitudinea duşmănoasă a celor urmăriţi faţă de politica partidului şi statului, a

conducerii acestora, față de regimul comunist, vădind interesul pentru opiniile celor vizați relativ la aspectele menționate, pentru anturajul acestora, pentru opiniile și opțiunile religioase și politice ale acestora.

Acest interes, pus în practică prin informarea organelor Securității, coroborat cu urmările ce ar fi putut fi antrenate împotriva celor vizați probează un mecanism specific de supraveghere polițienească extrem de intrusiv în viața privată a celor urmăriți și o grevare a dreptului la viață privată, a exercitării libertății de exprimare, de opinie și de conștiință, a libertății religioase, adică exact a acelor libertăți care conturează personalitatea unui om, care dau măsura demnității acestuia, grevare care – în raport de sistemul de valori al fiecăruia dintre cei vizați – poate echivala cu o suprimare efectivă a acestor libertăți.

Această conduită a pârâtului, ce a implicat urmărirea vieții unor alte persoane dar și opiniile acestora, precum și relatarea acestora și a discuțiilor purtate, constituie activități prin care s-au suprimat/îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului, și anume: *dreptul la viață privată, dreptul la liberă circulație, dreptul la libertatea conștiinței și religiei.*

Prin urmare, Curtea reține că este întrunită și cea de-a două cerință din ipoteza normei legale, aceea ca activitățile pârâtului să folosească unor acte de poliție politică în accepțiunea legii, adică să vizeze „instaurarea și menținerea puterii totalitar comuniste, precum și suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului".

În ceea ce privește susținerea pârâtului privind încheierea angajamentului sub amenințare, ca viciu de consimțământ, Curtea reține că nu s-a dovedit o astfel de împrejurare de fapt, sarcina probei revenindu-i pârâtului potrivit dispozițiilor art. 1169 C.civ. din 1864, în vigoare la data faptelor în cauză.

Pârâtul nu a dovedit prin probele administrate că ar fi fost amenințat cu un rău de natură să îi producă o temere care să îl determine să încheie un act pe care nu l-ar fi încheiat și, cu atât mai puțin, nu s-au dovedit amenințările pe parcursul întregii perioade în care a furnizat informații.

Nu orice amenințare, prin ea însăși, constituie o violență ca viciu de consimțământ, ci numai atunci când amenințarea este nejustificată, când reprezintă o încălcare a legii. Din niciun înscris de la dosarul cauzei nu rezultă că împotriva pârâtului ar fi fost începute cercetări cu privire la săvârșirea vreunei infracțiuni, nici nu rezultă împrejurări de fapt care să îi fi creat o temere atât de puternică încât să accepte încălcarea unor drepturi fundamentale ale omului.

Curtea reține că din cuprinsul angajamentului rezultă că relația de colaborare cu Securitatea a fost asumată de bunăvoie de către pârât, iar dovada puterii de a se opune solicitării de colaborare cu Securitatea rezultă din faptul că prezumtiva amenințare cu exmatricularea din cadrul liceului nu corespundea înscrisurilor întocmite la epoca faptelor, respectiv fișei colaborator din rândul elevilor (fila 54), care nu evidențiau elemente negative în activitatea pârâtului care să creeze premisele unei exmatriculări, ci din contră, relevau faptul că acesta este un elev disciplinat și are rezultate la învățătură bune, de unde rezultă că relația pârâtului de colaborare cu lucrătorul Securității a fost una voluntară, pe criterii de oportunitate.

Pe de altă parte, și dacă apărările astfel cum au fost formulate ar fi fost dovedite, acestea nu ar fi justificat respingerea cererii de chemare în judecată întrucât cazul învederat de pârât nu reprezintă o cauză de exonerare având în vedere vârsta și capacitatea de discernământ a acestuia.

În acest sens, se rețin dispozițiile art. 2 lit. b tezele a II-a și a III-a din OUG 24/2008, în conformitate cu care:

„Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani,

nu sunt avute în vedere de prezenta definiţie, în măsura în care se coroborează cu alte probe".

Întrucât cauzele de exonerare sunt expres şi limitativ prevăzute de lege, instanţa nu poate primi apărările pârâtului în sensul că acesta ar fi fost constrâns să furnizeze informaţii.

Activitatea profesională desfăşurată de pârât, precum şi funcţia publică pe care o ocupă în prezent, necontestate, nu reprezintă elemente pertinente de natură a conduce la o concluzie contrară, deoarece societatea democratică prezentă trebuie să se supună lustraţiei, specifică regimurilor post-totalitare, în care au existat persoane care nu au acceptat sub nicio formă colaborarea cu Securitatea şi care au suferit condamnări politice.

Reţinând, în lumina considerentelor expuse mai sus, întrunirea ipotezei normei legale cuprinsă în art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, instanţa – în temeiul art. 11 din acelaşi act normativ – va admite prezenta acţiune şi va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE

Admite cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII, *cu sediul în Bucureşti, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3,* în contradictoriu cu pârâtul BERBECE CRISTINEL, născut la 09.06.1971, *cu domiciliul în* .... *jud. Vrancea.*

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare, cererea urmând a se depune la Curtea de Apel Bucureşti.

Pronunţată astăzi, 19.10.2020, prin punerea soluţiei la dispoziţia părţilor, prin mijlocirea grefei instanţei.

Preşedinte,	**Grefier,**
Carmen Andreea Necula	Carmen Florenţa Moldoveanu

Red. NCA 5.01.2021

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA contencios administr. fiscal.
Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 3/2/2020
se legalizează de noi.
GREFIER ŞEF

S-a anulat chitanţa/foaia de vărsământ Nr. ..../
.................................în suma de
GREFIER ŞEF

Definitivă prin necercare la data de 26.01.2021